



JOURNALISM EDUCATION (review)

<https://doi.org/10.17721/2522-1272.2025.86.11>

UDC 37.016:070.4:004.8

Feedback on article «Innovations in Media Teaching with Artificial Intelligence»

Oleksii Sytnyk

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

This review is submitted as a contribution to the discussion on the pages of the journal of Volodymyr Vladimirov's article «Innovations in Media Teaching with Artificial Intelligence». Feedback has the status of a working version, a draft of a possible article, a preprint. Anyone can participate in the discussion by submitting their materials to the «Discussions and Discussions» section with a reference to the material being discussed.

Keywords: artificial intelligence; teaching media classes; mass communication

Citation: Ситник, О. (2025). Відгук на статтю «Іновації у викладанні медіазнавчих дисциплін з використанням штучного інтелекту». *Наукові записки інституту журналістики*, 86, 125–128. <https://doi.org/10.17721/2522-1272.2025.86.11>

Copyright: © 2025 Олексій Ситник. This is an open-access draft article distributed under the terms of the **Creative Commons Attribution License (CC BY)**. The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms



ЖУРНАЛІСТСЬКА ОСВІТА (рецензія)

УДК 37.016:070.4:004.8

**Відгук на статтю
«Новації у викладанні медіазнавчих дисциплін
з використанням штучного інтелекту»**

Олексій Ситник

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна

Цей відгук подано як участь в обговоренні на сторінках журналу статті Володимира Владимиrowa «Новації у викладанні медіазнавчих дисциплін з використанням штучного інтелекту». Відгук має статус робочого варіанта, чернетки можливої статті, препринту. Участь в обговоренні може брати будь-хто, подаючи у розділ «Дискусії та обговорення» свої матеріали з покликанням на матеріал, що обговорюється.

Ключові слова: штучний інтелект; викладання медіадисциплін; масова комунікація

Стаття «Новації у викладанні медіазнавчих дисциплін з використанням штучного інтелекту» висвітлює надзвичайно актуальну тему. Продовжуючи думку автора, можна наголосити на тому, що в час, коли технології штучного інтелекту (ШІ) стрімко розвиваються і впроваджуються в усі аспекти суспільного життя, їх використання в освітньому процесі стає не лише необхідністю, а й ключовим чинником забезпечення конкурентоспроможності українських закладів вищої освіти, а також їх випускників на глобальній арені.

Цінністю статті вважаємо актуалізацію широкого спектра пов'язаних із темою проблем, однак на нашу думку, ідейне поле дослідження недостатньо систематизоване, а висвітлені проблеми належать до різних площин: 1) *технічна площина* – використання ШІ як інструменту у викладацькій діяльності (стратегії використання ШІ викладачами); використання ШІ студентами як інструменту навчання; використання ШІ як інструменту в професійному середовищі (ознайомлення студентів з практикою і перспективами застосування ШІ в професійній діяльності); 2) *етико-правова площина проблем* – етичні принципи використання ШІ (від підготовки матеріалів до оцінювання студентських робіт); проблема академічної доброчесності у використанні ШІ; проблема регулювання використання ШІ у освітньому процесі; 3) *ідейна площина* (вплив індивідуального сприйняття ШІ та його використання – упередження, знання і переконання як викладачів, так і студентів про переваги і недоліки ШІ; 4) *площина компетентностей* – цифрова грамотність та навички використання ШІ у професійній (освітній, медіа) діяльності. Кожна з площин містить

Олексій Ситник  <https://orcid.org/0000-0002-0853-1442>

Цю рецензію було опубліковано спочатку онлайн 24 червня 2025 року. Олексій Ситник кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент.

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів. У розробленні дослідження, зборі, аналізі чи інтерпретації даних, у написанні рукопису спонсори участі не брали.

Електронна адреса автора для листування: Олексій Ситник sytnyk@knu.ua



досить широкий перелік проблем, які доцільно розглянути більш детально. Зауважимо, що наводимо цей перелік площин і проблем, які до них відносимо, на дискусійній основі як спробу систематизувати питання, яких торкнувся автор аналізованої статті.

Погоджуючись з тезою автора про необхідність переосмислення підходів до викладання відповідно до сучасних викликів, наголосимо на необхідності розширити джерельну базу подальших наукових розвідок. Доцільним є вивчення не лише українського, а й закордонного наукового дискурсу щодо впровадження ІІІ у вищу освіту. Ця тема є надзвичайно актуальною в світі, що спричинює велику кількість досліджень, які формують теоретико-методологічне підґрунтя вивчення розглядуваних проблем. Аналіз закордонного досвіду та успішних практик в галузі вищої освіти, зокрема освіти медійників, дасть можливість більш ефективно розв'язувати проблеми, підняті автором статті (не повторювати неефективні/провальні практики, навчатися на основі продуктивного досвіду та ін.). Адаптація успішного міжнародного досвіду з використання ІІІ в освітньому процесі ЗВО дасть змогу підвищити рівень освітніх програм і впровадити ефективні методики, які вже довели свою результативність за кордоном.

На підтримку основної думки автора статті про «настання нової реальності через широке застосування ІІІ», доцільно також наголосити, що впровадження ІІІ в освіту є незворотним процесом. Проте він становить серйозний виклик для тих, хто недостатньо знайомий із цією технологією. Заборона чи обмеження застосування ІІІ не є ефективним рішенням. Навпаки – необхідно навчити студентів і викладачів критично оцінювати результати роботи ІІІ, використовувати його як інструмент для аналізу, створення контенту й автоматизації рутинних завдань. У цьому контексті особливу увагу слід приділити розробці чітких критеріїв й правил використання ІІІ в навчальному процесі – рамковий документ, який би регулював інтеграцію ІІІ в освітній процес на педагогічному, управлінському та операційному (інфраструктурному) рівнях.

Викликає сумнів теза автора *«Машинний “розум” став дедалі більше і швидше замінювати собою розум людський»*. На нашу думку, штучний інтелект не слід сприймати як щось, що може замінити людський розум. Радше це новітній інструмент, здатний спростити, прискорити й покращити виконання завдань. Використання ІІІ допоможе значно збільшити результативність студентів і викладачів, даючи їм можливість зосередитися на творчих та інноваційних аспектах своєї діяльності, тоді як рутинну роботу можна виконувати менш ресурсозатратно (витрачаючи менше часу, докладаючи менше зусиль) з використанням ІІІ. Особливо важливо пояснити ці переваги тим, хто має технофобні погляди чи побоюється новацій.

Технофобні погляди залишаються основним бар'єром між старою і новою науковою школою. Відсутність довіри до новітніх технологій, страх перед їх використанням або небажання навчатися стримують розвиток освіти. Це зупиняє інтеграцію української освітньої системи у світовий медіапростір. Подолання цього бар'єра потребує комплексних зусиль: від впровадження програм підготовки чи перепідготовки викладачів до проведення інформаційно-освітніх кампаній, які демонструють переваги ІІІ в навчальному процесі та/або надають інформацію про можливість самонавчання з використанням відкритих ресурсів в мережі інтернет (наприклад, на платформі Coursera).

Кваліфіковані фахівці мають добре розумітися на технологіях ІІІ, методах їх застосування та правових і етичних викликах, які виникають у процесі роботи з ними. Залучення таких викладачів гарантує якісне впровадження інновацій в освітні процеси. Тому перед початком навчання студентів слід зосередитися на підготовці викладачів.

Досить наочним, на нашу думку, є досвід часів пандемії та воєнних дій. Період пандемії та воєнних дій спричинив істотний технологічний стрибок у педагогічній діяльності, який став вимушеною реакцією на необхідність впровадження дистанційного навчання.



Ця ситуація зумовила критичну потребу в перенавчанні викладацького складу новому технологічному інструментарію. Те, що раніше сприймалося як складність, згодом трансформувалося у звичайну практику, що стала обов'язковим складником професійної компетентності викладачів. Аналогічно відбувається з інтеграцією ШІ у педагогічну діяльність, що, ймовірно, проходить подібні етапи адаптації. Водночас, погодимось з автором статті «Новації у викладанні медіазнавчих дисциплін з використанням штучного інтелекту», цей процес має бути підтриманий системними заходами з подальшого розвитку цифрової компетентності викладацького складу.

У статті слушно підкреслено, що ШІ у викладанні може одночасно розглядатися як предмет, об'єкт і інструмент дослідження. Такий підхід дає змогу охопити різні аспекти цієї технології: від вивчення її базових принципів до використання в навчальному та науковому процесах. Особливу увагу заслуговує ідея про необхідність впровадження ШІ у спеціальностях, пов'язаних із рекламою та зв'язками з громадськістю, однак, на нашу думку, не менш актуальними технології ШІ є для журналістики, видавничої діяльності та медіапродюсування. Це уможливлуватиме студентам різних напрямків отримати ключові навички для роботи в сучасному цифровому середовищі.

Сумнівним може видаватися припущення, що ШІ здатний самостійно оцінювати роботи студентів. Водночас погоджуємося з тим, що коректне налаштування ШІ-асистента викладачем, справді сприятиме автоматизації процесу, вивільняючи час викладача для творчих підходів у навчанні. Цей підхід дає змогу досягти більш ефективного використання часу викладачів і забезпечити об'єктивність оцінювання.

Узагальнимо: впровадження ШІ в освітній процес є перспективним напрямком, який потребує глибшого вивчення. Надалі науковці й викладачі різних профільних напрямків мають дослідити й адаптувати наявний український і світовий досвід використання ШІ в освітньому процесі у межах своїх фахових дисциплін, а також, можливо, запропонувати принципово нові підходи. Стаття, що стала предметом цього відгуку, відкриває широкі перспективи для подальших наукових дискусій, досліджень і обміну досвідом викладачів щодо розглянутих у ній проблем.

Декларація про генеративний штучний інтелект та технології, що використовують штучний інтелект у процесі написання.

Під час підготовки цієї статті автор не використовував інструменти штучного інтелекту. Автор статті несе повну відповідальність за правильне використання та цитування джерел.

Надійшла до редакції 20.01.2025
Прийнято до друку 03.03.2025
Оприлюднено 24.06.2025